

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/45/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118213861
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5118213861.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v spore žalobcu: Bc. T. N., nar. XX.X.XXXX, bytom I. I. XXX/XX, M., proti žalovanej: U. T., nar. XX.X.XXXX, bytom R. Q. XXXX/XX, A., právne zastúpená: Mgr. Michal Duraj, advokát, so sídlom L. XXXX, S., o zaplatenie 4.500 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 17C/77/2018-55 zo dňa 24. apríla 2019, takto

rozhodol:

Odvolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalovanej **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom pre zmeškanie žalobcu súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol a žalovanému proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Návrh žalobcu na prerušenie konania vedeného na OR PZ Dolný Kubín pod číslom ČVS: ORP-587/2-VYS-DK-2018Reg, až do právoplatnosti rozhodnutia o veci, zamietol. Vo veci samej rozhodol rozsudkom pre zmeškanie s poukazom na ust. § 278 CSP. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP. Prerušenie konania, ako ho navrhoval žalobca, by bolo v rozpore so zásadami rýchlosti a hospodárnosti súdneho konania a z týchto dôvodov návrh na prerušenie konania zamietol.

2. Žalobca v zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie a zároveň aj návrh na zrušenie rozsudku, pričom uviedol, že ospravedlniteľným dôvodom v súdenom prípade je nielen ospravedlnenie, ale aj návrh na prerušenie konania, v ktorom sa vedie vyšetrovanie a ktoré zaslal na súd prvej inštancie. V zmysle odpovedí na otázky ministerstva spravodlivosti, ak žalobca súhlasí s prejednaním veci bez jeho prítomnosti a svoju neprítomnosť ospravedlní vážnymi okolnosťami, nie je vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 278 CSP prípustné. Slovenská právna teória k vážnosti okolností uvádza, že sú to okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov. Pokiaľ konajúci súd vyhodnotí, že ospravedlnenie neúčasti žalobcu vzhľadom na konkrétnu procesnú situáciu nemožno považovať za dôvodné, mal by v takomto prípade per analogiam postupovať podľa § 183 ods. 4 CSP, teda ihneď po tom, ako žalobca oznámi, že sa pojednávania nezúčastní, ho bezodkladne informovať, že toto jeho podanie neakceptuje a jeho účasť je povinná. Nesúhlasí ani s bodom 14 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie a poukazuje na odpor, ako aj procesnú obranu žalovanej, ktorá práve súdu oznamuje, že to bola pôžička pre jej nevlastného otca a na tomto podklade aj stavia jej aktívnu, resp. pasívnu legitimitu postavenia procesných strán. Nie je možné vykladať ustanovenia CSP tak formalisticky, že by žalobca zmeškal pojednávanie, ak bol aktívny, súdu sa ospravedlnil, žiadal konať v neprítomnosti, keďže nemienil zvyšovať prípadné trovy konania o trovy svojej účasti na pojednávaní, ak by bol v konaní úspešný. Žalobca pojednávanie nezmeškal z objektívnych dôvodov, ale naopak, nezúčastnil sa ho zo subjektívnych, odôvodnených a vopred súdu včas oznámených dôvodov a nezostal v spore pasívny, preto podmienky pre aplikáciu § 278 CSP nie sú dané. Podľa jeho

názoru rozsudok pre zmeškanie je možné vydať iba v prospech žalobcu, zatiaľ čo žalovaný túto výhodu nemá. Pokiaľ sa za rovnakých podmienok k nariadenému pojednávaniu nedostaví žalobca, žalovaný nemôže súdu navrhnúť vydanie rozsudku pre zmeškanie s tým, že tvrdenia žalovaného obsiahnuté vo vyjadrení k žalobe o skutkových okolnostiach týkajúcich sa sporu, by sa pokladali za nesporné. Poukázal, že zásada rovnosti účastníkov podľa Ústavného súdu Českej republiky nie je absolútna a tento posudzoval ústavnosť kontumačného rozsudku z nasledujúcich krokov, že ide o porovnateľného jednotlivca alebo skupinu (t.j. ide o účastníkov konania), je s nimi zaobchádzané odlišne, je odlišné zaobchádzanie dotknutej strane sporu k ľarche (uložením bremana alebo odmietnutím dobra), je toto odlišné zaobchádzanie ospravedlniteľné, t.j. (a) sleduje legitímny záujem a (b) je primerané. Tým, že žalovaný nemôže navrhnúť vydanie rozsudku pre zmeškanie v neprospech žalobcu, je mu odopretá možnosť, ktorú má k dispozícii žalobca. Odlišné zaobchádzanie ide teda na ľarchu žalovaného. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť v celom rozsahu a vo veci stanoviť nové pojednávanie.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu nesúhlasí, že neboli naplnené zákonné podmienky uvedené v § 278 - § 281 CSP, nakoľko sa žalobca nariadeného pojednávania nezúčastnil, bolo preukázané, že predvolanie mu bolo riadne a včas doručené a svoju neprítomnosť neospravedlnil a nenavrhol odročenie pojednávania. Rovnako nemožno akceptovať ako ospravedlniteľný dôvod jeho návrh na prerušenie konania v zmysle § 162 CSP z dôvodu prebiehajúcej veci vedenej na OR PZ Dolný Kubín. Ak žalobca inicioval konanie, bolo jeho povinnosťou v zmysle procesného poučenia pristupovať ku konaniu zodpovedne a tak, aby nedochádzalo k zmareniu účelu konania. Zároveň leží na ňom zodpovednosť za priebeh sporu a ak nerešpektuje pokyny súdu, v tomto prípade nariadenie a predvolanie na pojednávanie, zodpovedá tak i za formu rozhodnutia, v tomto prípade rozsudku pre zmeškanie žalobcu. Žalobca svojim vlastným prístupom zapríčinil, že konanie sa skončilo vydaním rozsudku pre zmeškanie žalobcu. Bol dostatočne poučený o možnostiach ospravedlnenia, ako i o možnosti samotného vydania rozsudku pre zmeškanie žalobcu.

4. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania v medziach ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP a odvolanie žalobcu odmietol podľa § 386 písm. c) CSP, pretože smeruje proti rozsudku, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, v spojení s § 356 písm. b) CSP, ak boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu podľa § 278 CSP.

5. Primárne krajský súd uvádza, že žalovaný svojim podaním podal jednak odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie žalobcu, ako aj návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Okresný súd v Žiline uznesením č.k. 17C/77/2018-79 zo dňa 13. novembra 2019 návrh žalobcu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zamietol. Uvedené rozhodnutie nie je prejudikované pre rozhodnutie o odvolaní žalobcu proti uvedenému rozsudku, nakoľko dôvody odvolania podľa § 356 písm. b) CSP a dôvody pre zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa § 281 ods. 1 CSP sa neprekrývajú.

6. Krajský súd najskôr skúmal, či je odvolanie prípustné. Napadnuté rozhodnutie je vydané vo forme rozsudku, proti ktorému podľa § 355 ods. 1 CSP odvolanie prípustné je, ak to zákon nevyklučuje. Jedná sa však o rozsudok pre zmeškanie žalobcu v zmysle § 278 CSP a podľa osobitného ustanovenia § 356 písm. b) CSP, odvolanie proti takémuto rozsudku nie je prípustné, okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia. Citované ustanovenie teda výslovne obmedzuje rozsah odvolacích dôvodov, ktoré možno uplatniť v odvolaní proti rozsudku pre zmeškanie žalobcu. Žalobca v takom prípade môže namietať len to, že neboli splnené podmienky uvedené v § 278 CSP. Mohol by teda namietať, že nebol na pojednávanie predvolaný riadne a včas, nebol riadne poučený o možnosti vydania takejto formy rozhodnutia, že sa dostavil, prípadne nedostavil, ale ospravedlnil sa a urobil tak z vážnych dôvodov a že žalovaný na pojednávaní, ktorého sa žalobca nezúčastnil, nepodal návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu.

7. Z ust. § 278 CSP vyplývajú kumulatívne podmienky, za splnenia ktorých je možné rozhodnúť o žalobe žalobcu rozsudkom pre zmeškanie žalobcu. Ide o osobitné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu a to, že žalobca sa nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami a žalovaný podal návrh súdu na predmetnom pojednávaní na rozhodnutie vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalobcu. Okrem toho rozsudok pre zmeškanie je možné vydať iba v prípade, ak bola podaná žaloba na plnenie (§ 137 písm. a) CSP). Ak sú splnené všetky podmienky pre

vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu z dôvodu, že sa nedostavil na pojednávanie, musí súd takýto rozsudok vydať.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol na pojednávanie súdom prvej inštancie riadne a včas predvolaný, predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 2.4.2019, pojednávanie bolo stanovené na deň 24.4.2019. V predvolaní bol riadne poučený o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie v zmysle § 274 a § 278 CSP. Zároveň bol poučený aj o možnosti a v akých prípadoch je možné ospravedlniť svoju neúčasť na pojednávaní a žiadať odročenie pojednávania. Dňa 15.4.2019 bolo súdu prvej inštancie doručené vyjadrenie žalobcu k odporu žalovaného, ktoré vyjadrenie zároveň obsahovalo návrh na prerušenie konania do rozhodnutia veci pred OR PZ Dolný Kubín pod ČVS: ORP-587/2-VYS-DK-2018. Uvedené vyjadrenie však neobsahuje ospravedlnenie žalobcu z neúčasti na pojednávaní, ani žiadosť o odročenie uvedeného pojednávania. Napokon žalobca pojednávania dňa 24.4.2019 sa nezúčastnil a ani neospravedlnil svoju neúčasť. Zo zápisnice vyplýva, že právny zástupca žalovanej podal návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu v zmysle ust. § 278 CSP.

9. Odvolací súd má teda za to, že v konaní pred súdom prvej inštancie boli splnené všetky kumulatívne podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu v zmysle § 278 CSP. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 24.4.2019 mal odvolací súd preukázané, že súd prvej inštancie nariadil pojednávanie v neprítomnosti žalobcu, keď postupoval v zmysle § 181 CSP a dal priestor právnomu zástupcovi žalovanej na vyjadrenie, ktorý v rámci tohto vyjadrenia podal návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu v zmysle § 278 CSP. V zhode so záverom súdu prvej inštancie obsiahnutým v odôvodnení napadnutého rozsudku pre zmeškanie žalobcu, krajský súd uvádza, že žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní včas a vážnymi okolnosťami. Návrh na prerušenie konania nie je možné považovať za ospravedlnenie neúčasti. O zrušení termínu pojednávania, prípadne o odročení pojednávania rozhoduje súd, ktorý pojednávanie nariadil po zvážení dôvodnosti/nedôvodnosti návrhu sporovej strany na zrušenie/odročenie pojednávania a žalobcovi nebolo oznámené, že predmetné pojednávanie bolo súdom zrušené. Rovnako súd prvej inštancie nemal povinnosť postupovať v zmysle § 183 ods. 4 CSP a bezodkladne upovedomiť žalobcu o tom, či jeho návrh na prerušenie konania je dôvodom na odročenie pojednávania. Zo znenia § 183 ods. 4 CSP jasne vyplýva, že je viazané na návrh o odročenie pojednávania. Len v prípade, ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Žalobca však neuskutočnil návrh na odročenie pojednávania, z ktorého dôvodu nebolo možné postupovať podľa citovaného ustanovenia. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie nemal povinnosť bezodkladne upovedomiť žalobcu o tom, že pojednávanie bude uskutočnené.

10. Odvolací súd považuje za nutné zdôrazniť, že tvrdenie žalobcu v odvolaní, že rozsudok pre zmeškanie nie je možné vydať v neprospech žalobcu, nakoľko je v priamom rozpore so znením ustanovenia § 278 CSP. Pokiaľ poukazoval na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky, tak občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zasadnutí 10. októbra 2018 prijalo ako judikát rozhodnutie z 24. januára 2018 sp.zn. 6 Cdo 29/2017 (R 71/2018), právna veta ktorého znie: „Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.“ Pod pojem ustálenej súdnej praxe a pod pojem dovolací súd v zmysle § 421 ods. 1 CSP teda nemožno zahrnúť rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Českej republiky, na ktoré dovolateľka poukazuje vo svojom dovolaní. (3 Cdo 50/2019). Navyše, nie je možné ani ustáliť, aké sú právne predpisy v Českej republike na vydanie rozsudku pre zmeškanie oproti zákonným ustanoveniam v Civilnom sporovom poriadku v Slovenskej republike na vydávanie rozsudkov pre zmeškanie. Nová právna úprava procesného poriadku ukotvená v zákone č. 165/2015 Z.z. umožňuje vydať rozsudok pre zmeškanie jednak pre zmeškanie žalovaného, ako aj pre zmeškanie žalobcu. Žalobca o tejto možnosti bol v predvolaní na pojednávanie riadne súdom prvej inštancie poučený.

11. Vzhľadom k uvedenému krajský súd má za to, že boli splnené všetky zákonné podmienky v zmysle § 278 CSP na rozhodnutie o žalobe žalobcu rozsudkom pre zmeškanie žalobcu, a preto odvolanie žalobcu odmietol v zmysle § 386 písm. c) CSP, ak smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému odvolanie

nie je prípustné, v spojení s § 356 písm. b) CSP, ak odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie žalobcu je prípustné len v prípade, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia, čo v danej veci splnené nebolo.

12. Aj keď o návrhu na prerušenie konania bolo rozhodnuté v napadnutom rozsudku, predmetný výrok rozsudku mal formu uznesenia, nakoľko o takomto návrhu sa rozhoduje uznesením v zmysle ust. § 234 ods. 1 CSP. Podľa § 355 ods. 2 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa. Podľa § 357 písm. n) CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164. Súd prvej inštancie návrh na prerušenie konania zamietol, preto v zmysle citovaných ustanovení proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie (§ 357 písm. n) CSP a contrario). Odvolanie je prípustné len proti uzneseniu, ktorým bolo návrhu na prerušenie konania v zmysle § 162 ods. 1 písm. a) alebo § 164 CSP vyhovené a konanie bolo prerušené. Vychádzajúc z uvedeného aj v tejto časti odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu v zmysle § 386 písm. c) CSP.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že žalovanej proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, nakoľko mala v odvolacom konaní plný úspech. Pri ich rozhodovaní vychádzal z ust. § 396 ods. 1 CSP (ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú primerane aj na odvolacie konanie), § 255 ods. 1 CSP (súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci) a § 262 ods. 1 CSP (o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí). O výške trov odvolacieho konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

14. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)